

Invasió dels boscos de la Garrotxa per la plaga de *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) (Lepidoptera: Crambidae)

Invasion of the forests of La Garrotxa by the pest species *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) (Lepidoptera: Crambidae)

Eduard Guzmán

Ronda Arraona, 81; E-08192 Sant Quirze del Vallès

Key words: *Cydalima perspectalis*, Crambidae, *Buxus*, Pest, Garrotxa, Catalonia, Iberian Peninsula.

L'any 2013 es va detectar per primera vegada a la península Ibèrica el piràlid *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859), que va ser citat de Cantàbria (2013) i, seguidament, de Galícia (2014); pocs mesos després també se n'advertia la presència a Catalunya: a Besalú, Santa Coloma de Farners i Figueres (Bassols & Oliveras 2014).

C. perspectalis es va detectar a Europa per primera vegada l'any 2007 a Alemanya, des d'on es va anar estenent per diversos països de l'Europa Central, amb un gran poder invasiu i destructiu dels boixos (*Buxus* spp.), tant dels plantats en jardins com dels silvestres, en què està causant forts danys.

Per tant, es podia preveure que, encara que la plaga a Catalunya havia estat detectada en boixos ornamentals, la seva expansió cap als espais naturals seria gairebé segura i només seria qüestió de temps.

Per aquest motiu ens vam proposar fer inspeccions periòdiques dels boixos que amb finalitat ornamental hi ha a Besalú, un dels llocs on s'havia trobat l'espècie, així com del medi natural de l'entorn, a fi de fer un seguiment de la seva expansió.

El 7 d'abril del 2015, a la urbanització Can Ring, de Besalú, ja es va detectar un boix totalment afectat en què es van trobar dotze larves en últim estadi. En canvi, un altre de situat a uns 30 metres no estava afectat. Les larves van crisalidar al cap de tres dies i l'emergència dels adults es va produir uns deu dies més tard.

Els boixos ornamentals de les rotondes de la carretera de Besalú a Argelaguer fins ara no se n'han vist afectats, però el 15 d'agost del 2015, en una finca d'Argelaguer vam observar que una tanca de boixos d'uns 7 m de llargada per uns 2,20 d'alçada estava totalment afectada. En poca estona es van recollir més de dues-centes cinquanta larves d'últim estadi. Es va posar en coneixement dels propietaris de la casa el problema que tenien i se'ls va aconsellar fumigar amb clorpirifos per eliminar les larves que no s'havien aconseguit localitzar entre el ramatge. Al cap de dos dies, i després d'observar l'efecte del producte, es van comptar més de seixanta larves mortes, que, sumades a les més de dues-centes cinquanta que s'havien recollit uns dies abans, donen la mesura del potencial invasiu de l'espècie.

El dia 16 d'agost, en fer prospeccions amb trapes de llum actínica als llocs on habitualment es fan recerques, es van trobar els primers adults en el medi natural. Des d'aquesta data, en cada prospecció que hem fet s'ha trobat l'espècie pràcticament en totes les trapes, i en nombre significatiu.

Les nostres observacions de *C. perspectalis* a la Garrotxa són, en resum, les següents:

Observacions en estat larvari.

Besalú: 12 larves d'últim estadi, 7.IV.2015. Emergència: 7 ♂, 5 ♀, 22.IV.2015.

Argelaguer: >300 larves d'últim estadi, 15.VIII.2015. Emergència entre l'1 i el 7.IX.2015.

Observacions d'adults en l'entorn natural.

Tortellà: camí dels Valencians (31TDG6977, 390 m), 4 ♂, 1 ♀, 16.VIII.2015; 3 ♂, 17.VIII.2015; 7 ♂, 2 ♀, 7-9.IX.2015; 6 ♂, 2 ♀, 24.IX.2015; bosc de Bruguer (31TDG7074, 250 m), 4 ♂, 16.VIII.2015; riu Llierca (31TDG6775, 200 m), 2 ♂, 3 ♀, 22.IX.2015; 3 ♂, 3 ♀, 24.IX.2015; 2 ♂, 3.X.2015, 3 ♂, 9.X.2015.

Argelaguer: bosc dels Plans d'Espuella (31TDG7074, 245 m), 6 ♂, 4 ♀, 16.VIII.2015; 4 ♂, 3 ♀, 9.IX.2015; 1 ♂, 1 ♀, 3.X.2015.

Montagut de Fluvià: riu Llierca (31TDG6775, 200 m), 4 ♂, 9.IX.2015; 2 ♂, 3 ♀, 21.IX.2015; 4 ♂, 4 ♀, 23.IX.2015; 1 ♂, 1 ♀, 4.X.2015; 1 ♂, 19.X.2015. Enllumenat públic (31TDG6675), 2 ♂, 23.IX.2015. Sant Jaume de Llierca: enllumenat públic (31TDG6773), 3 ♂, 24.IX.2015.

Un cop la plaga s'ha escampat pel medi natural, caldrà veure fins on arriben el danys que hi puguin provocar, ja que el boix (*Buxus sempervirens*) és un arbust molt abundant a la Garrotxa i segurament la lluita contra la plaga serà complicada per la dificultat d'accedir a la densa massa forestal.

Per a més informació al voltant de la biologia i altres dades interessants sobre l'espècie i la seva evolució a Europa es pot consultar el treball de Bassols & Oliveras (2014).

Referències bibliogràfiques

Bassols, E. & Oliveras, J. 2014. *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859), una nova espècie invasora a Catalunya (Lepidoptera: Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 105: 71.78.

Data de recepció: 25 d'octubre de 2015

Data d'acceptació: 10 de novembre de 2015